

ZMIANY W INSTRUKCJI RUCHU I EKSPLOATACJI SIECI PRZESYŁOWEJ

Stanisław Bręczkowski
Główny Specjalista, Pion Rozwoju Rynku Gazu
GAZ-SYSTEM S.A.

PRZYCZYNY ZMIAN IRIESP – ZMIANA PRZEPISÓW PRAWA

- ▶ Zmiana Rozporządzenia systemowego:
 - ▶ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1158, z późn. zm.),
 - ▶ nowy rodzaj przepustowości – przepustowość warunkowa – ciągła i przerywana.
- ▶ Zmiana regulacji związanych z bezpieczeństwem:
 - ▶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2021r. w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego (Dz. U. z 2021r., poz. 549),
 - ▶ w tym krajowa definicja odbiorcy chronionego,
 - ▶ Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 maja 2023 r. w sprawie sposobu prowadzenia rozliczeń oraz bilansowania systemu przesyłowego gazowego w okresie uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego oraz w okresie wprowadzenia ograniczeń w poborze gazu ziemnego (Dz.U. z 2023 poz. 961),
 - ▶ regulacja na poziomie wyższym niż dotychczasowe zapisy IRIESP.

PRZYCZYNY ZMIAN IRIESP

- ▶ Nowe rodzaje źródeł – instalacje do wprowadzania biometanu do systemu przesyłowego.
- ▶ Doświadczenia i wnioski wynikające z codziennej realizacji postanowień IRIESP m. in. w zakresie:
 - ▶ urzędzeń pomiarowych,
 - ▶ grup punktów,
 - ▶ przydziałów przepustowości,
 - ▶ bilansowania i nominacji,
 - ▶ pozostałych.

ZMIANY ZWIĄZANE Z ROZWOJEM RYNKU W KIERUNKU BIOMETANU

- ▶ Rozszerzenie definicji:
 - ▶ Paliwa gazowego – wprowadzenie biometanu,
 - ▶ Źródeł – wprowadzenie instalacji związanych z biometanem.
- ▶ Wprowadzenie regulacji dotyczących podmiotów operujących instalacjami przyłączonymi w punktach wejścia (analogicznie do Odbiorców).

JAKOŚĆ W PUNKTACH WEJŚCIA

- ▶ Rozszerzono regulacje dotyczące jakości w punktach wejścia:
 - ▶ w przypadku niedotrzymania parametrów jakościowych w punkcie wejścia wprowadzono możliwość wezwania do redukcji nominacji,
 - ▶ niedostosowanie się ZUP do wezwania jest motywowane zwiększoną opłatą za niedotrzymanie jakości w punkcie wejścia.
- ▶ W efekcie mamy trzy możliwe poziomy motywacji w przypadku wprowadzenia paliwa gazowego o ciepłe spalania pomiędzy 34 MJ/m^3 – 38 MJ/m^3 :
 - ▶ za zgodą uprzednią GAZ-SYSTEM – 50% opłaty,
 - ▶ bez zgody – 100% opłaty,
 - ▶ mimo wezwania do redukcji lub wstrzymania dostawy – 150% opłaty.

METROLOGIA I WYMAGANIA TECHNICZNE

- ▶ Ujednolicenie częstotliwości okresu pomiaru i wyznaczania na 1 raz na godzinę:
 - ▶ ilości i objętości,
 - ▶ średniego ciśnienia,
 - ▶ średniego ciepła spalania i liczby Wobbego,
 - ▶ temperatury punktu rosy.
- ▶ Dotyczy to wszystkich stacji w punktach wejścia i wyjścia niezależnie od własności urządzeń.
- ▶ Wartości godzinowe podstawą do określania wartości dla dni i miesięcy.

METROLOGIA I WYMAGANIA TECHNICZNE

- ▶ W nowych instalacjach nie może być stosowana pomiar z kryzami.
- ▶ Dopuszczenie gazomierzy masowych.
- ▶ Do rozliczeń gazomierze: rotorowe, turbinowe, ultradźwiękowe, *masowe*.
- ▶ Wzorcowanie gazomierzy masowych wyłącznie na gazie ziemnym i przy ciśnieniu roboczym.
- ▶ Uelastycznienie 5 letniego okresu sprawdzeń gazomierzy gdy pracują szeregowo w układach U-2 i U-3 (zgodnie z ST-IGG-0101:2022, załącznik C).

GRUPY MIĘDZYSYSTEMOWYCH FIZYCZNYCH PUNKTÓW WYJŚCIA

- ▶ Doprecyzowanie zasad dotyczących grup punktów:
 - ▶ usystematyzowanie procesu tworzenia lub modyfikacji grup punktów (wniosek wraz z wymaganą dokumentacją),
 - ▶ doprecyzowanie zasad wykorzystania przez OSP poszczególnych stacji wchodzących w skład danej grupy punktów,
 - ▶ wprowadzenie zasad zabezpieczających sieć przesyłową przed:
 - ▶ wielokrotnym przekraczaniem zamówionej PP w danym punkcie wyjścia (pod rygorem usunięcia punktu z grupy),
 - ▶ przekroczeniami parametrów techniczno-pomiarowych stacji (pod rygorem rozwiązania grupy),
 - ▶ dostosowanie procesu do zmieniających się warunków w sieci przesyłowej i dystrybucyjnej w przypadku braku kontynuacji spełnienia wymagań).
- ▶ Okres przejściowy dla wdrożenia zasad (6 miesięcy):
 - ▶ weryfikacja istniejących grup punktów (uzupełnienie dokumentów).

PRZYŁĄCZENIA DO SIECI

- ▶ Modernizacja procesu przyłączeniowego:
 - ▶ Wnioski będą przyjmowane wyłącznie przez SWI,
 - ▶ Projekt umowy o przyłączenie będzie wydawany tylko dla jednych warunków przyłączenia,
 - ▶ jeżeli było wydanych kilka warunków przyłączenia dla jednego podmiotu i tej samej lokalizacji, to projekt umowy o przyłączenie będzie przekazywany tylko dla jednych i wskazanych warunków przyłączenia.
- ▶ Wykreślenie możliwości budowania gazociągów przyłączeniowych:
 - ▶ Warunki wydawane dla nowych stacji będącymi punktami wyjścia lub wejścia będą zakładały budowę obiektu przy istniejącym gazociągu.

REZERWACJA PRZEPUSTOWOŚCI

- ▶ Rozszerzenie katalogu umów rezerwujących przepustowość:
 - ▶ *Umowa przesyłowa*
 - ▶ *ostatnia przydzielona przepustowość (PP) dla produktów rocznych dla punktów wewnętrznych*
 - ▶ *zatwierdzona prognoza przydziału przepustowości (PPP),*
 - ▶ *Umowa o przyłączenie do sieci przesyłowej, przy uwzględnieniu terminu zawarcia umowy, na podstawie której ma nastąpić dostarczanie paliw gazowych,*
 - ▶ *Porozumienia z OSW w celu udostępniania przepustowości jako produkt powiązany wspólnie z OSW,*
 - ▶ *Porozumienia przedprzyłączeniowe,*
 - ▶ *Porozumienia modernizacyjno-optymalizacyjne.*

PRYZDZIAŁ PRZEPUSTOWOŚCI LUB ZDOLNOŚCI

- ▶ Wprowadzenie (sformalizowanie) pojęcia:
 - ▶ *aktualna maksymalna możliwość przesyłowa w danym punkcie* - Q_{\max}
 - ▶ maksymalna ilość godzinowa do której przyjmowane są nominacje składane w ramach wszystkich rodzajów przepustowości,
 - ▶ wartość publikowana na stronie internetowej.
- ▶ Produkty dobowe lub śróddzienne na PWE_{OSM} lub PWY_{OSM}
 - ▶ możliwość zwiększenia Q_{\max} w porozumieniu z OSM i publikacja na stronie OSP,
 - ▶ w wyniku nadnominacji składanych przez ZUP zwiększenie PP dla OSM na $MFPWEOSM$ lub $MFPWYOSM$,
- ▶ W punkcie wejścia z TLNG – Przydział Przepustowości zgodnie z przydziałem mocy regazyfikacyjnych.

POROZUMIENIA PRZEDPRZYŁĄCZENIOWE

- ▶ Porozumienie przedprzyłączeniowe może być zawarte, gdy:
 - ▶ spełnione są wymagania formalne i ekonomiczne,
 - ▶ przyłączenie do sieci przesyłowej nie jest technicznie możliwe ze względu na zbyt wczesny etap realizacji niezbędnych inwestycji po stronie GAZ-SYSTEM.
- ▶ Umożliwia rozpoczęcie prac projektowych.
- ▶ Rezerwuje przepustowość do czasu zawarcia UoP.
- ▶ Porozumienie wygasa z chwilą podpisania umowy o przyłączenie dla danego punktu albo rozwiązania z innych przyczyn określonych w porozumieniu.

Gdy po stronie OSP zostaną spełnione przesłanki do określenia warunków przyłączenia, podmiot ponownie występuje o określenie warunków przyłączenia i zawierana jest UoP.

OPTYMALIZACJA SYSTEMU

- ▶ Porozumienia optymalizacyjne
 - ▶ Zawierane w celu optymalizacji systemu przesyłowego lub przyłączonej sieci oraz racjonalizacji nakładów i kosztów ponoszonych na istniejącą i przyszłą infrastrukturę gazową.
 - ▶ Określa zakres prac polegających na budowie lub modernizacji punktów pomiarowo-rozliczeniowych na granicy systemów, terminy i zasady rozliczeń.
- ▶ Modernizacja stacji w związku z upływem jej okresu sprawności technicznej
 - ▶ OSP określa nowe parametry technologiczno-pomiarowe na podstawie PP i PPP i przekazuje do konsultacji zainteresowanym stronom.
 - ▶ W przypadku braku uzasadnienia utrzymania dotychczasowego PTPS OSP informuje o dacie jego ograniczenia.

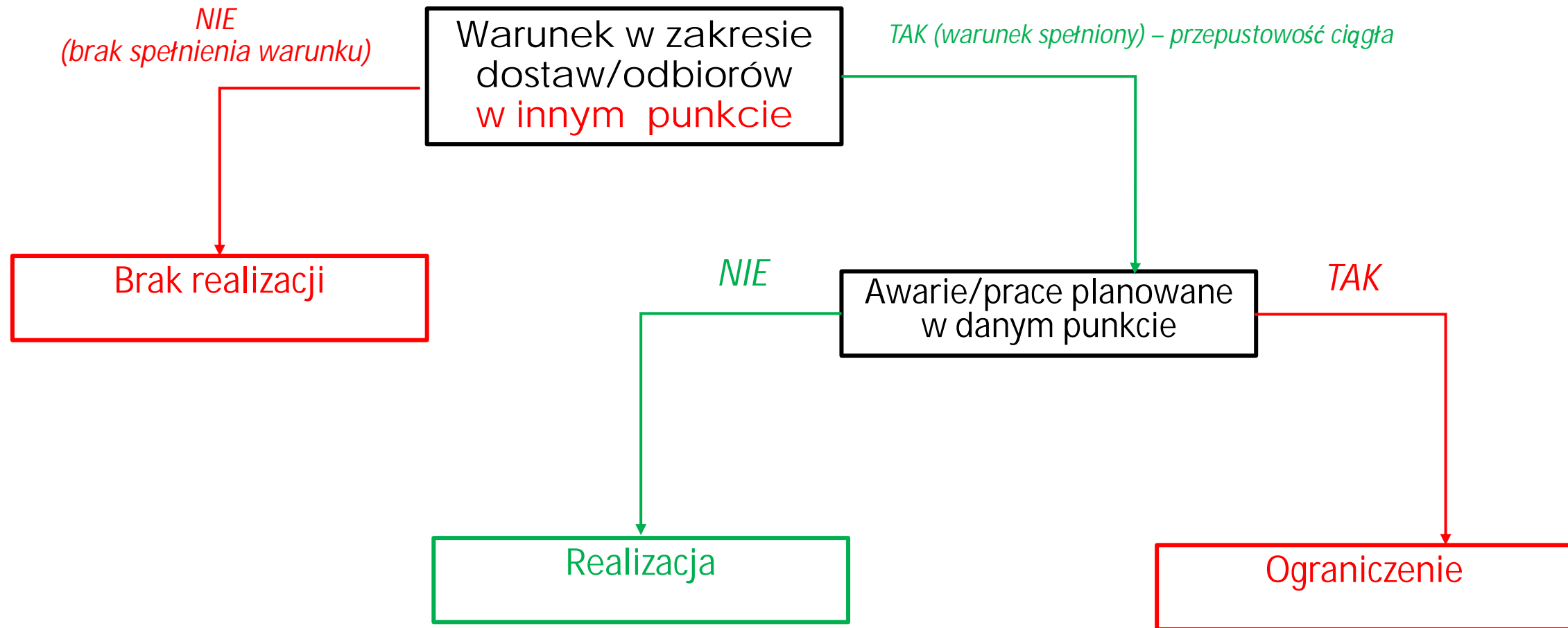
PRZEPUSTOWOŚCI CIĄGŁA WARUNKOWA I PRZERYWANA WARUNKOWA

- ▶ Przepustowości warunkowe zgodnie z Rozporządzeniem systemowym zastępują przerywane warunkowo ciągłe.
- ▶ Geneza:
 - ▶ ograniczenia systemowe wewnątrz systemu przesyłowego,
 - ▶ zapotrzebowanie na produkty w określonych miejscach i zwiększenie efektywności wykorzystania systemu.
- ▶ Konwersja na przepustowości nie będące warunkowymi będzie dokonywana, gdy pojawią się możliwości techniczne w systemie przesyłowym – realizacja inwestycji systemowych.

PRZEPUSTOWOŚĆ CIĄGŁA WARUNKOWA

- ▶ Użytkownik Sieci ma zapewnioną ciągłą możliwość korzystania z przepustowości pod warunkiem spełnienia określonych warunków.
- ▶ Warunki oparte o wartości zatwierdzonych nominacji w punktach wejścia lub wyjścia.
- ▶ Produkt oferowany na platformach jako roczny, kwartalny, miesięczny, dobowy oraz śróddzienny.

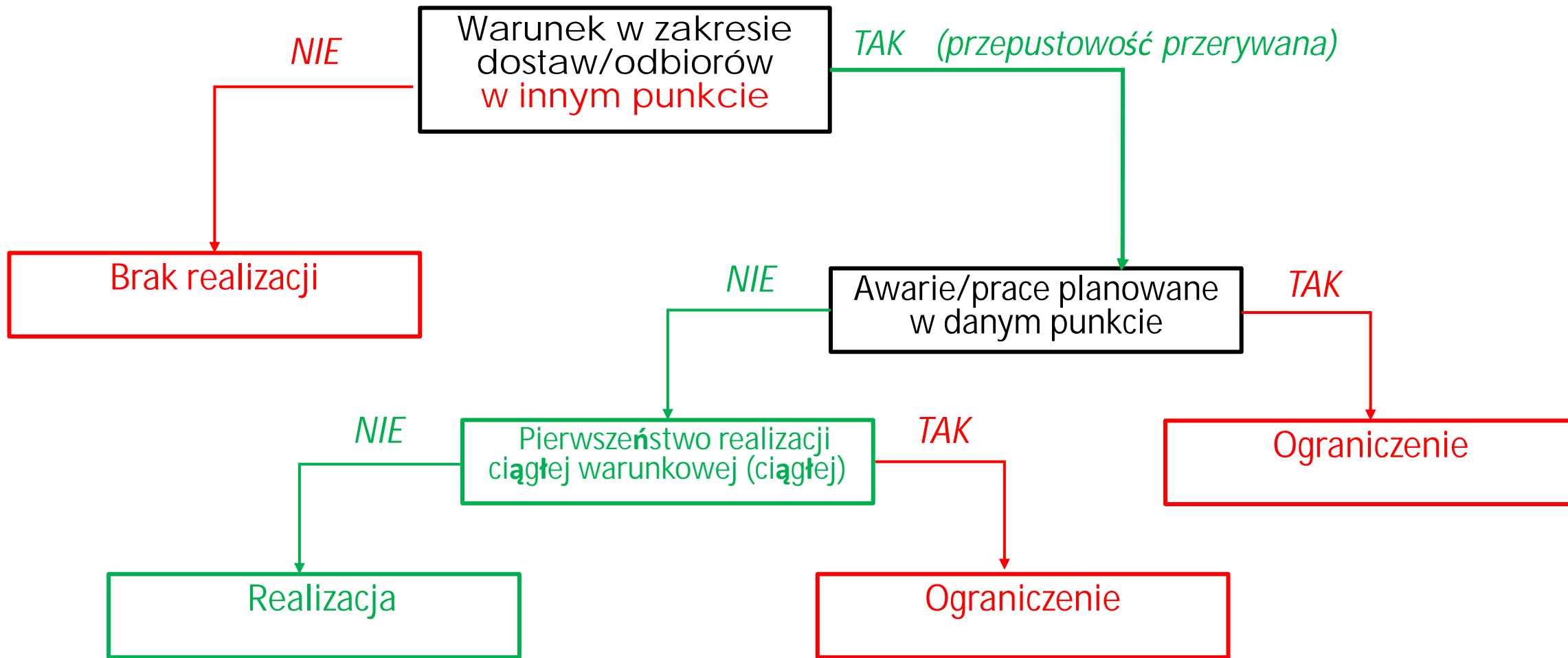
PRZEPUSTOWOŚĆ CIĄGŁA WARUNKOWA

PRZEPUSTOWOŚĆ PRZERYWANA WARUNKOWA

- ▶ *Przepustowość przerywana warunkowa, czyli przepustowość przerywana wraz z warunkiem dotyczącym nominacji jak w przypadku usługi ciągłej warunkowej. Pozwala na oferowanie tego, co byłoby możliwe do realizacji w drugiej kolejności po usłudze ciągłej warunkowej.*
- ▶ Produkt oferowany na platformach jako roczny, kwartalny, miesięczny, dobowy oraz śróddzienny w formie nadnominacji.

PRZEPUSTOWOŚĆ PRZERYWANA WARUNKOWA

NOMINACJE

- ▶ Dopasowanie zapisów o procedowaniu z nominacjami do przepustowości warunkowych.
- ▶ Do uzgodnienia z operatorem współpracującym przekazujemy nominacje po weryfikacji (ew. redukcji) ze względu na regulacje GAZ-SYSTEM.
- ▶ Nominacje w punktach wejścia:
 - ▶ redukcja Nominacji ze względu na niedotrzymanie minimalnego ciśnienia,
 - ▶ w przypadku niedotrzymania parametrów jakościowych:
 - ▶ wprowadzono możliwość wezwania do redukcji nominacji,
 - ▶ niedostosowanie się ZUP do wezwania do redukcji jest motywowane zwiększoną opłatą związaną z jakością paliwa gazowego.

BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW

- ▶ Definicja odbiorcy chronionego - określona w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2021r. w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego.
- ▶ W przypadku braku deklaracji o minimalnej ilości gazu ziemnego, której pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów Technologicznych, do 31.07, przyjmowana będzie wartość minimalnego odnotowanego godzinowego i dobowego poboru gazu ziemnego z wyłączeniem dni, dla których pobór dobowy był równy 0 kWh/dobę.
- ▶ Dostosowanie zapisów do postanowień zmienionego ww. rozporządzenia.
- ▶ Wykreślenie z IRIESP zasad rozliczeń w okresie ograniczeń w poborze gazu ziemnego i uruchomienia zapasów obowiązkowych.

POZOSTAŁE ZMIANY IRIESP

- ▶ Zmiana terminu informowania o PPP z 20 IX na 25 IX.
- ▶ Usługa redukcji – gdy wniosek o zakończenie wiąże się ze zmianami urządzeń na stacji – wymagany wniosek o przyłączenia.
- ▶ Informowanie o pracach, gdy:
 - ▶ skutkują ograniczeniami dla Użytkowników systemu – zawsze, co najmniej 42 dni przed,
 - ▶ nie skutkują ograniczeniami - nie informujemy.
- ▶ Porozumienia z OIR, OSW, OSD, podmiotami eksploatującymi instalację przyłączoną w punkcie wejścia:
 - ▶ wprowadzenie obowiązku uzgodnienia zasad pomiarów ilości i parametrów jakościowych oraz kontroli metrologicznej urządzeń,
 - ▶ wykreślenie wymogu procedur uzgadniania par ZUP.

Dziękuję za uwagę